

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Плєскач Ганни Григорівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 309, частини третьої статті 392 Кримінального процесуального кодексу України

Київ
27 листопада 2025 року
№ 230-2(II)/2025

Справа 3-128/2025(253/25)

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у такому складі:

Лемак Василь Васильович – головуючий, доповідач,
Водянніков Олександр Юрійович,
Юровська Галина Валентинівна,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Плєскач Ганни Григорівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 309, частини третьої статті 392 Кримінального процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Лемака В.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Плєскач Г.Г. звернулася до Конституційного Суду України з клопотанням визнати такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), частину третю статті 309, частину третю статті 392

Кримінального процесуального кодексу України (далі – Кодекс) у частині „щодо обмеження на перегляд в апеляційному порядку справи за результатами розгляду скарги слідчому судді на дії і бездіяльність прокурора в кримінальному провадженні, яке закрито“.

1.1. Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України зауважує, що автор клопотання у прохальній частині конституційної скарги просить перевірити на відповідність Конституції України частину третю статті 309, частину третю статті 392 Кодексу. Водночас у пункті 2 конституційної скарги („Короткий виклад остаточного судового рішення і положення закону які належить перевірити на відповідність Конституції України“) суб'єкт права на конституційну скаргу вказує на частину третю статті 307, частину третю статті 392 Кодексу і наводить їх зміст.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї документів і матеріалів убачається таке.

Плескач Г.Г. 1 червня 2021 року звернулася до Октябрського районного суду міста Полтави (сьогодні – Шевченківський районний суд міста Полтави) зі скаргою на бездіяльність прокурора в кримінальному провадженні № 12017170020003167, в якій просила суд визнати протиправним та скасувати рішення прокурора Полтавської окружної прокуратури (далі – Прокурор), яке викладене в листі від 20 травня 2021 року, зобов'язати Прокурора повторно розглянути скаргу Плєскач Г.Г. від 5 травня 2021 року в порядку статті 308 Кодексу, ухвалити й надіслати їй мотивовану постанову.

Слідчий суддя Октябрського районного суду міста Полтави ухвалою від 29 липня 2021 року відмовив Плєскач Г.Г. у задоволенні її скарги з огляду на те, що дізнавач сектору дізнання Відділу поліції № 1 Полтавського районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Полтавській

області (далі – Дізнавач) постановою від 25 червня 2021 року закриття кримінального провадження № 12017170020003167.

Прокурор 30 липня 2021 року скасував постанову Дізнавача від 25 червня 2021 року про закриття кримінального провадження № 12017170020003167.

Після цього Плєскач Г.Г. звернулася до Октябрського районного суду міста Полтави із заявою про перегляд ухвали слідчого судді цього суду від 29 липня 2021 року за нововиявленими обставинами.

Слідчий суддя Октябрського районного суду міста Полтави ухвалою від 23 листопада 2021 року, залишеною без змін ухвалою Полтавського апеляційного суду від 26 січня 2022 року, зазначену заяву Плєскач Г.Г. залишив без задоволення.

З огляду на це Плєскач Г.Г. звернулася до Конституційного Суду України із конституційною скаргою, в якій просила перевірити на відповідність Конституції України (конституційність) частину першу статті 459 Кодексу. Конституційний Суд України Рішенням від 10 квітня 2024 року № 5-р(П)/2024 (далі – Рішення) визнав таким, що відповідає Конституції України (є конституційним), окремий припис частини першої статті 459 Кодексу, за яким „судові рішення, що набрали законної сили, можуть бути переглянуті за нововиявленими обставинами“. Водночас у Рішенні Конституційний Суд України зазначив, зокрема, що „оспорюваний припис статті 459 Кодексу не містить заборони на перегляд за нововиявленими обставинами будь-яких видів судових рішень, що набрали законної сили, зокрема ухвал слідчих суддів“ (абзац четвертий підпункту 4.3 пункту 4 мотивувальної частини).

На підставі Рішення Плєскач Г.Г. звернулася до Октябрського районного суду міста Полтави із заявою, в якій просила переглянути за виключними обставинами та скасувати ухвалу слідчого судді цього суду від 23 листопада 2021 року.

Слідчий суддя Октябрського районного суду міста Полтави ухвалою від 13 березня 2025 року заяву Плєскач Г.Г. задовольнив, ухвалу слідчого судді

цього суду від 23 листопада 2021 року – скасував за виключними обставинами, а матеріали справи Плескач Г.Г. передав до канцелярії цього суду для визначення слідчого судді у справі в порядку, установленому статтею 35 Кодексу.

Після цього слідчий суддя Октябрського районного суду міста Полтави ухвалою від 8 квітня 2025 року заяву Плескач Г.Г. про перегляд ухвали слідчого судді цього суду від 29 липня 2021 року за нововиявленими обставинами задовольнив, а цю ухвалу – скасував.

З огляду на це Плескач Г.Г. знову звернулася до Шевченківського районного суду міста Полтави зі скаргою на бездіяльність прокурора в кримінальному провадженні № 12017170020003167, в якій просила суд визнати протиправним та скасувати рішення Прокурора, яке викладене в листі від 20 травня 2021 року, зобов'язати Прокурора повторно розглянути її скаргу від 5 травня 2021 року в порядку статті 308 Кодексу, ухвалити й надіслати мотивовану постанову.

Слідчий суддя Шевченківського районного суду міста Полтави ухвалою від 26 травня 2025 року відмовив Плескач Г.Г. у задоволенні скарги, оскільки старший дізнавач сектору дізнання Відділу поліції № 1 Полтавського районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Полтавській області (далі – Старший дізнавач) постановою від 15 вересня 2022 року закрив кримінальне провадження № 12017170020003167.

Полтавський апеляційний суд ухвалою від 29 травня 2025 року відмовив у відкритті апеляційного провадження за апеляційною скаргою Плескач Г.Г.

Колегія суддів Третьої судової палати Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду ухвалою від 27 червня 2025 року відмовила у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою Плескач Г.Г.

2.1. Суб'єкт права на конституційну скаргу вважає, що оспорювані приписи Кодексу не відповідають частині другій статті 55, пункту 8 частини другої статті 129 Конституції України, оскільки „у випадку оскарження в апеляційному

порядку ухвали слідчого судді у кримінальному провадженні, яке станом на дату розгляду скарги є закритим <...> справа розглядається судом лише одного рівня (одноособовим слідчим суддею) без можливості у будь-який спосіб домогтися перегляду в апеляційному порядку такої ухвали слідчого судді“.

Обґрунтовуючи свої твердження щодо неконституційності оспорюваних приписів Кодексу, Плескач Г.Г. посилається на окремі приписи Конституції України, Кодексу, Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, на рішення Конституційного Суду України, Європейського суду з прав людини, а також на судові рішення у її справі та у справах інших осіб.

3. Розв’язуючи питання про відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Конституційний Суд України вирішує питання про відповідність Конституції України (конституційність) закону України за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України; конституційна скарга може бути подана в разі, якщо всі інші національні засоби юридичного захисту вичерпано (стаття 151¹ Конституції України).

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих приписів), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб’єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб’єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є

прийнятною за умов її відповідності вимогам, установленим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

3.1. Плєскач Г.Г. зазначає, що після закриття кримінального провадження неможливість апеляційного оскарження ухвали слідчого судді Шевченківського районного суду міста Полтави від 26 травня 2025 року, якою було розглянуто її скаргу на бездіяльність прокурора в кримінальному провадженні № 12017170020003167 щодо розгляду скарги від 5 травня 2021 року в порядку статті 308 Кодексу, обмежує її конституційне право на судовий захист та право на апеляційний перегляд справи, гарантовані частиною другою статті 55, пунктом 8 частини другої статті 129 Конституції України.

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України зазначає, що право на апеляційний перегляд справи, визначене пунктом 8 частини другої статті 129 Конституції України, є гарантованим правом на перегляд у суді апеляційної інстанції справи, розглянутої судом першої інстанції по суті. Водночас зазначений конституційний припис не позбавляє законодавця повноваження передбачити можливість апеляційного оскарження будь-якого рішення, що його ухвалює суд під час розгляду справи, але не вирішує її по суті, або встановити обмеження чи заборону на оскарження в апеляційному порядку окремих процесуальних судових рішень, якими справа не вирішується по суті (абзац восьмий підпункту 2.2 пункту 2 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 17 березня 2020 року № 5-р/2020); право на судовий захист як гарантія захисту та поновлення системи прав і свобод особливо проявляється у разі, коли доступ до суду для особи унеможлиблюється бездіяльністю органів державної влади [абзац перший пункту 5 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 17 червня 2020 року № 4-р(II)/2020].

Ураховуючи наведене, автор клопотання не навів аргументів стосовно того, як унеможливлення апеляційного оскарження окремих процесуальних дій у кримінальному провадженні, які вчинені до закриття кримінального

провадження на підставі пункту 2 частини першої статті 284 Кодексу (встановлення відсутності в діянні складу кримінального правопорушення), призводить до порушення права на судовий захист та сприятиме відновленню його прав.

Водночас Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України зазначає, що Плєскач Г.Г. скористалась своїм правом на оскарження постанови Старшого дізнавача від 15 вересня 2022 року про закриття кримінального провадження № 12017170020003167, про що свідчить наявність в Єдиному державному реєстрі судових рішень ухвали слідчого судді Київського районного суду міста Полтави від 5 січня 2023 року, Полтавського апеляційного суду від 17 березня 2023 року, в яких суди як першої, так і апеляційної інстанцій оцінили правомірність закриття зазначеного кримінального провадження.

З огляду на це Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України дійшла висновку, що Плєскач Г.Г. не обґрунтувала тверджень щодо неконституційності оспорюваних приписів Кодексу в розумінні пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі на підставі пункту 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Плєскач Ганни Григорівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 309,

частини третьої статті 392 Кримінального процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**